

323.2
М 14

МАЙДАН

від першої особи

Мистецтво
на барикадах

Український
інститут
національної
пам'яті

Таша 0933776882

Влад 0637296011

323.2
М14

МАЙДАН

від першої особи

Місцецтво
на барикадах

Таша
Влад

Мельничук Н.
не здаючись
своїм ворогів;
0953809876

Сам та неуставно
виступає;
працювати

patriot
defence.
org.

Іра
06365447
63

Київ - 2016

Український
інститут
національної
пам'яті

A125251

УДК 821.161.2'06-92+323.27(477-25)"2013.11.21/2014.03.22"
ББК 84(4Укр)6-4+66.3(4Укр-2К)
М 14

М 14 Майдан від першої особи. Мистецтво на барикадах
/ упоряд. Тетяна Ковтунович, Тетяна Привалко;
Укр. ін-т нац. пам'яті. — Вип. 2. — Київ : К.І.С., 2016. —
304 с. : іл.

ISBN 978-617-684-160-9

У збірнику подані фрагменти спогадів очевидців протестних акцій, що відбувалися в Україні з 21 листопада 2013 року до 22 лютого 2014 року і названі Революцією Гідності. Інтерв'ю зібрані Українським інститутом національної пам'яті у рамках проекту «Майдан: усна історія». До другого випуску збірника увійшли спогади митців, що представляють різні жанри, види та напрями мистецтва. У спогадах творчих людей відображено їхній суб'єктивний досвід пережитого та узагальнені міркування про роль мистецтва у протестних акціях Революції Гідності. Видання покликане сприяти збереженню пам'яті про Майдан та його учасників.

УДК 821.161.2'06-92+323.27(477-25)"2013.11.21/2014.03.22"
ББК 84(4Укр)6-4+66.3(4Укр-2К)

При редагуванні збережена стилістика мовлення оповідачів.

Для дослідників, учителів та всіх, хто цікавиться перебігом подій Революції Гідності.

Збірник проілюстровано світлинами, наданими учасниками проекту.

ISBN 978-617-684-160-9

© Український інститут
національної пам'яті, 2016
© Ольга Сало, дизайн, 2016

ЗМІСТ

Щоб відлуння Майдану звучало 5

Творча кухня проекту 7

Майдан – це...

СЛОВО

Андрій Курков	14
Євгенія Більченко	23
Анастасія Дмитрук.....	31
Олександр Ірванець	39
Михайло Слабошпицький.....	47

Майдан – це...

МУЗИКА

Тарас Компаніченко	58
Іван Леньо	70
Зиновій Медюх	80
Ірина Земляна	88
Олександр Ярмола, Дмитро Кушнір.....	96

Майдан – це...

АРТ

Іван Семесюк.....	106
Олександр Ком'яхов	116
Єжи Коноп'є.....	123
Володимир Кадигроб	130
Юрій Журавель	138
Олександра Навроцька.....	145
Олександр Мельник	153
Катерина Ткаченко.....	161
Марина Соченко	169
Олександр Тимошенко	178

Майдан – це...

ДІЙСТВО

Наталя Ворожбит	188
Людмила Сівцева-Климук	196
Таїсія Мельник	203
Лев Чорний	209
Ярослав Пілунський	215

Майдан – це...

ПАМ'ЯТЬ

Наталія Іванченко	224
Ігор Пошивайло	230
Василь Рожко	238
Тимур Бобровський	246
Анна Прохорова	253

Майдан – це...

ПОЗИЦІЯ

Ольга Сало	262
Юрій Ігнатенко	269
Вячеслав Пономарьов	275
Вадим Скуратівський	284
Сергій Жадан	292

Відомості про інтерв'ю	301
------------------------------	-----

ЩОБ ВІДЛУННЯ МАЙДАНУ ЗВУЧАЛО

Минуло три роки від початку Революції Гідності й більше двох з половиною від старту проекту «Майдан: усна історія». Зараз, оглядаючись назад, ми помалу усвідомлюємо, що події на Майдані змінили життя не лише нашої країни, а й світу загалом. Це додає впевненості у важливості нашої роботи.

Наразі в рамках проекту записано понад 600 цікавих, змістовних свідчень учасників протестних подій зими 2013–2014 років. Також на зберігання до Українського інституту національної пам'яті передано більше 300 інтерв'ю від різних інституцій та приватних осіб. Разом це складає близько 1000 свідчень.

Що довше ми працюємо над проектом, що більше людей діляться своїми спогадами, переживаннями, то виразніше промальовується масштабність цієї події, її унікальність, особливе значення для сьогодення й майбутнього.

Здавалося б, Революція Гідності зафіксована в усіх можливих форматах інформаційних носіїв. У будь-який час ми можемо переглянути мало не кожную хвилину тримісячного протесту на Майдані. Але його учасники є носіями своїх власних історій, що відбувалися у тому самому просторі й часі. І вони не менш цікаві, не менш драматичні та героїчні, ніж загальновідома історія Революції Гідності, свідками й учасниками якої ми стали. Записані нами спогади додають того наративу, який зміщує фокус сприйняття на особистистісний рівень, допомагає зрозуміти, чому це була боротьба на смерть, чому на Майдані не було страху, чому важливішим за власне було життя тих, хто поряд, чому саме людяність та гідність стали тими цінностями, що скеровували людей.

На одному зібранні, присвяченому подіям Майдану, я спостерігала за групою чоловіків, які, видно було, з'їхалися з різних регіонів – хто із села, хто з міста, хто з невеликого містечка. Вони так раділи новій зустрічі! Обличчя їхні просто світилися,